

Neatlieka laikraštis
„LIETUVA“
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata ant metų
Amerikos...
A. OLSZEWSKI,
Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
„LIETUVA“
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Print-
ing and translating in Lit-
huanian, Polish and
Russian.
Subscription \$2.00 per year.
All communications must be addressed
A. OLSZEWSKI,
Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 49

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 6 Gruodžio (December) 1901 m.

Metas IX

Politiszkos žinios.

Amerika.

Prezidentas Roosevelt jau pabaigė rašyti savo atsiliepimą į kongresą, kuriame išreiskia savo mirties. Raštas tas buvo sąjau sanvartė kongresui paduotas. Visi lygiai Amerikoje, kaip ir kituose krasuose su nekantrie laukia pagarsimo to raszo, iš kurio galės ant galo pažinti nuomonės naujo netikėtai ant urėdo patekusio prezidento.

Amerikos laivynės viršininkas Columbijos pakrantėse patarpininkavo neva prie sutaikymo Columbijos rando su pasikėlėjais jeigu jau ne prie visiško susitaikymo. Tai bent prie atgavimo revoliucijonierių paverztą miesto Colon. Nuo Amerikos karizkų laivų išsodino jūrininkus, kurie užėmė visą Panamos siaurumą. Kada Columbijos rando kariauna prisitartino prie revoliucijonierių užimto miesto Colon ir rengėsi jį bombarduoti. Amerikos laivų viršininkas uždraudė jam šaukti iš kanočių, kadangi suvaldyti galeitų užgauti trukius bėgančius Panamos siaurumos geležinkelį. Jis užmėnė patarpininkauti prie atgavimo nuo revoliucijonierių paverztą miesto Colon. Tas izstikro pasisekė. Ant pažėjimo paliosavimo nuo bausmių, revoliucijonieriai sutiko atiduoti miestą Amerikos laivynės viršininkui, o tas jį pažadėjo perduoti Columbijos rando kariaunos viršininkui. Dabar Washington tiki, kad per tai Columbiją galės suvaldyti revoliuciją. Nežinia tik, ar amerikoniškų karizkų laivų jūrininkai, syki išlipę nuo laivų ant Panamos siaurumos, norės iš čia pasitraukti. Jie gal čia panori atstatyti pasilikti. Jeigu taip padaryti, tai Columbijos randas ant galo pats patyktų, kad už menkos vertės pagelbą jam reikėjo tarpininkui per brangiai užmokėti.

Nuo Kubos atkako į Washingtoną specializiską pasiuntinį prasyti Suvienuoti Valstijų rando, idant jis uždraustų esantiems ant Kubos amerikoniškiems urėdninkams kieztesi kokiu nors būdu į atsibuvavimas čia rinkimus, teipogi prasyti Amerikos rando permainų amerikonių apdirbtose muitų tarifose ant abiejų krasų tavorų. Praszamas vienok Kubos pasiuntinių pasilikti be pasekmės. Karės minikteris pasakė, kad nėra reikalo prisakyti ką nors esantiems ant Kubos amerikoniškiems urėdninkams, kadangi girdi, jie pats žino savo pareigas. Jeigu jie izstikro savo pareigas žino, tai, rodosi, kubiečiai ne siųstų ne specializiską pasiuntinį prasyti Amerikos karės ministerio, kad jis apie tas pareigas pamokytytų savo įstatytus urėdninkus. Toliaus kubiečių pasiuntiniai praszė Amerikos izdo ministerio numazinti mautus nuo cukraus ir tabako, gabenamo iz Kubos į Suvienuotas Valstijas, bet ministeris atsakė, kad dėl daugelio priesizgų tokiu mautų numazinimui senatorių jis negalys to padaryti. Tuom tarpu Kuba, vadoma amerikoniškų urėdninkų, yra siuntę Valstijų iznaudo rasiūnų tik mautų reikaluo-

se. Tokiose sanlygose Amerika terp kubiečių užsielpinys tokiu neuzkanta, kokią po kareli su Turkija užsielpinė maskolai neva jų izsiuosuotoj Bulgarijoje, iz kurios turėjo visi prasiszalinėti.

Ant salų Filipinų maisztų galo visgi ne matyt. Dabar pasikėlėjai vel smarkiau subrūzdo ir ant svarbiausios salos Luzon. Čia dabar, ypacz provincijoj Batangas, susitikimai atsitinka tankiaus negu pirma. Kur dabar yra su savo pasikėlėjais svarbiausias pasikėlimo palaikytojas, jenerolas Malvar — nežinia. Amerikonizkos Kariaunos viršininkas apie kitą ant salos Luzon pasikėlusių filipiniečių vadovą Ceballos pranesza, buk jo žmonės visai sudemoralizuoti ir todėl jis ilgiau priesizintiesi amerikonomis ne gali. Apie sudemoralizavimą arba nesudemoralizavimą prieszo, rodosi, sunkiausiai žinoti amerikoniškios kariaunos viršininkui, kuriam juk jo prieszas ne siųs raportų apie su demoralizavimą savo žmonių.

Azija.

Londono laikraszciai pakarsino rando jiems suteiktas žinias, kad pereitos sanvartės žinios apie užbaigimą tarybų tarp Maskolijos ir Činų rando reikalavimus. Mandžurijos buvęs neteisings. Anglijos randas dabar paduoda, kad ne tik Činų ciecorienė ne liepė priimti Maskolijos reikalavimų Mandžurijos klausyme, bet tarybos terp maskolizkos pasiuntinio ir Činų rando kamisorias likosi su visu pertrauktos ant neapribuoto laiko. Činų randas atsiskė priimti Maskolijos reikalavimus ir pertraukė tolesnes tarybas. Londono laikraszciai dabar sako, kad tas atsitiko ne dėl priesztaravimo Japonijos, bet dėl priesztaravimų piefinių provincijų vice karalių. Žinoma, ant to atsiliepi ir mirslis Li Hung Cango, kuris buvo prilaikęs Maskoliją, per ką tikėjosi paderėti Maskolijos paramą nesutikimams su kitoms vieszpatysmė; dabar užėmęs vietą Li Hung Cango ne prilaikęs Maskoliją, bet ir jis, be paliepmo ciecorienės, ne drysztų pertraukti tarybas su Maskolija.

Kunigaikstis Čing praneszė svetimų krasų ambasadoriams, jog ciecorienė, be grįždama į savo seną sostą, ant kelio apsigro ir turėjo apsišėti, todėl ant paskirtą laiko ne gali sugrįžti. Ar jį izstikro apsigro, ar rengia kras nors naujo ant izsiiliuosavimo nuo nekencizmų sveitimauczių kontrolės, to ne galima žinoti. Tas, žinoma, turės neuzilgio izsiaziskinti.

Maskolijoje dabar lankosi specializiskas Japonijos pasiuntinis, buvęs ministerių pirmsėdis, vienas iz itekmingiausių savo tėvynėj, markyzas Ito. Pirma jis lankėsi Suvienuotose Valstijose, kur jieszkio paskolos, bet kur ne gavo. Persitikiręs, kad Japonija pasipriesizini maskolijai ne gali gauti niekur paramos kam nors vertos, izskeliavo tiesiog į Maskoliją, tikėdamas, kad be tarpininkystės veidmainingų draugų izsderės daugiau nuo Maskolijos. Ar tame ne apsiriks, turės žinoti, kad Bulneris ne izsduoty jį paslaptinų darbų, privedusių iki nelaimingai kareli Afrikoje.

Maskolija supindyti, kad joms besipiaunant, galėtų atgauti atgal tą, ką Činuose nužudė, bet nedryszo pažadėti tikros pagelbos priesz Maskoliją, jeigu Japonija būtų karę pradėjusi. Japonijos pasiuntinį Maskolijoje priima gana izskilmingai, jį užsipraszo ant pietų maskolizskas caras, bet ar pradėjus tarybas, jos eis teip szvelniai kaip pietus pas carą, ar maskolai izsiazidės savo naudos ten, kur tas izsėžia ant Japonijos ne naudos, dabar ne galima į spėti. Maskelizski laikraszciai sziuom kartu draugizskai raszo apie Japoniją, kalbina, kad randas stengtusi ją patraukti prie susizisimo Maskolijos ir Prancužijos. Tik ar izstikro susizisimė Japonija, ka nors užsielpintų.

Pietinė Afrika.

Anglijos randas jau pats prisipazįsta, kad karė su burais yra nelengva ir kad jos žiaurumai ne galima užbaigti; dabar randas jau mažina savo reikalavimus. Iz pradžių Anglijos ministerių pirmsėdis Salisburys saukė, kiek tik jo sena gerklė įstengė, kad burų republikos likos paverstos į anglizskas valdybas ir kad burams ne galima palikti nei szeszelį savitovystės, dabar gi pats net parlamente mokina, kad jo anos kalbos ne reikia teip suprast, kaip pirma buvo pasakyta. Toliaus jis pasakė, kad syki burų atmetusių izlygų antru kartu ne galima jiems paduoti, taigi reiklia siulyti geresnes. Tuom paciu Salisburys prisipazįsta, kad su ginklu burų ne galima įveikti, galima juos tik gerumu priversti prie pasidavimo. Ką gi ant to sako tie visi laikraszciai, kurie pirma saukė, kad visus burus reikia izsnaikinti, kurie reikalavo dar didesnio žiaurumo karės vedime, dar didesnio laucivilizuoty tautų izsderbtų. Dabar tie visi reksniai, kurie pirma ne tik reikalavo visizskos izsnaikinimo burų, bet visam svetui rodė sugniauztą kumzsciją, tyli, rodosi, lupų ne moka atverti, jie tuom paciu pritarią, žodžiams Salisburio, kurie prisipazįsta, kad seniaus jo izsreiskztai nuomoni, kad burams ne galima nei szeszelio liuosybės palikti, buvo izstarti ant juoko, ty žodžių ne reikia imti to tarpsmėj, kaip juos anglijos ministerių pirmsėdis pasakė. Turbut todėl Anglijos galybei pietinėj Afrikoje gresia didelis pavojus, jeigu jos ministeriai tokius puičius ragoziavimus daro; visoki provokatoriai, rėskniai iz veislės Rhodesų, Milnerių, Chamberlainų, Robertų tyli, lyg liežuvi nužudė. Sziedien nėra jau Anglijoj laikraszcio, kuris reikalautų nuo Kitchenero dar didesnio žiaurumo karės vedime, kaip tai buvo pirmiaus. Anglijos ministeriai, su karaliaus pritarimu, pora menėsių atgal praszalino iz kariumenės jenerolui Bullerui užtaiti, kad tas, negalėdamas pagelbėti, rodyjo jenerolui White atiduoti burams miestą Ladysmith. Sziedien tie pats ministeriai dreba priesz Bullerį, kadangi jis turi daugiau pasekėjų negu jį praszalino nuo tarnystos ministeriai; jie bijosi dar, kad Bulleris ne izsduoty jį paslaptinų darbų, privedusių iki nelaimingai kareli Afrikoje.

Dabar Anglijos randas noriai sutiktų suteikti burams vietinę automiją teip kaip tai valdosi Canada arba anglizskos valdybos Australijoje, arba turincizos valdonus Indijų vieszpatystės esancizos po Anglijos virszinin-kyste. Klausymas tik, ar burai tokias izlygas priims, kadangi su laiku susidurinėsi, Angliją galėtų panaikinti suteiktą autonomiją. Iki sziol burai ne parodė noro užmegsti tarybas ant užbaigimo karės.

Nors Anglija izsiuntė į Afriką 300000 geriausiu savo kareivių, bet izstos armijos yra dabar ant gaudymo burų tinkanczių vos 40000, kiti kareiviai arba guli ligonbu-ciziuose, arba turi daboti kelius, nes kitaip gabenami maisto prokuktai patektų burams ir anglizskiems kareiviams, esantiems burų republikose, reikty badu mirti dėl stokos maisto. Kitchener nuolat reikalauja daugiau kareivių, bet randas ne turi izstikro jį imti. Anglizska armija Afrikoje tirpti tirpti, o skaitlius kariaunanczių už laisvę savo kraszo burų neina mažyn, nors Kitchener pranesza vis apie naujus szimtus paimtyų nelaisvę. Burų eiles nuolatai papildo nauji liuosnoriai iz anglizskų valdybų ir pabėgę nelaisviai iz stovyklų, kadangi ant jų dabo-jumo anglijonai ne turi užtektinai kareivių. Ginklų atliekamų burai turi pakaktinai; ant galo ne mažai jų atima anglijonams.

Dabar anglijonai pasitraukė iz sziaurinio Transvaalio, kadangi ten jie ne galėjo užsilaikyti. Visa anglizska kariauna susirinko dabar aplinkinėse Johanisburgo, Pretorijos ir laiko pietinę dalį Delagoa geležinkelio. I anglijonų apleistuos Transvaalio krasztus sutraukė vel karaujantį burai. Kadangi tie krasztai priguli prie sveikiaučių ir vaisingiaučių pietinėj Afrikoje, tai čia esanti burai dabar gali atilėsti, jų arkliai turi geras ganyklas; tuom tarpu pietinuos Transvaalio krasztuose skaitai anglijonų arklų stimpia nuo siaucianczių čia arklų maro.

Maskolija.

Apszauktas net lietuvizskų klierikarizkų laikraszczių už liberalizską valdoną caras Mikalojus naikina net tokias žmonių tiesas, kokių panaikinti ne dryszo despotizskas fanatikas Aleksandras III. Gubernijoje, kur įvestos Aleksandro II žemizskos įtaisos, perdėtinius gubernijalizskų rodikių izsiol rinko savo balsais turinti tiesą balsuoti žmonės. Dabar caras Mikalojus panaikino ir tas mažas žmonių tiesas. Pagal naują caro padavadyjmą, virszinin-kų ir jų vietininkų gubernijalizskos žemizskos rodos ant toliaus žmonės ne gali rinkti, bet tokius paskirs randas, žinoma iz urėdninkų szaszlavų.

Lenkai vis gerinasi carui Mikalojui ir tikisi nuo jo izsderėti kokias malones. Jie pas carą, kada tas buvo Spalio (Petrokovo gub., Lenkijoje), izsiuntė aristokratų deputaciją, su kuria caras teikėsi kalbėti, net klausinėti apie reikalus aristokratų izsto vienok lenkamis naudos ne bus. Jie ant carų malonės jau ne karta apsiriko, apsiriks ir ant malonės caro Mikalojaus.

Pietinė Amerika.

Diplomatiszki susinesimai terp dviejų pietinėse Amerikos republikų, Columbijos ir Venezuelos, likosi jau galutinai pertraukti. Columbiją pirmutinė atzaukė savo pasiuntinį; tą patį paskui turėjo padaryti ir Venezuelė. Ar dabar užgims terp jų kaimynų tikra karė, nežinia. Pajegios jų beveik lygios, todėl pirm laiko ne galima įspėti, katroj pusėj gali but pergalė.

Iz Vilniaus.

Gyvenantie Vilniuje, Pekero namuose, ant Žvėrinės aljejos, turtingas žydus Zamales, pristatytos mėsos Vilniaus apskriczio kareiviams, praszalino su savo pacia iz namų. Kadangi vakare ne grįžo namon, tai esanti namie tarnaitė uždarijo duris ir atsigulė. Tuom tarpu per langą izskrausė vagiliai ir pesitikirio, kad apart mažų vaikų ir miegančios tarnaitės nėra daugiau nieko namieje, užrakino kambarį, kur buvo mieganti, o pats pradėjo jieszkoti sau tinkamų daiktų po kitus kambarius. Paimė jie sidabrinį ir auksinį daiktų už 500 rubl. ir procentinių popierių už 5000 rubl.; paskui, niekieno nesulaikyti, izėjo. Ant priemescio patiko juos po liečtas Jakaitis ir jam pasisekė suarezuoti du plessiku, trečiasis gi pabėgo. Auksnius daiktus už jį izsienusio, bet pavogty procentinių popierių ne turėjo; jas rado paskui kliezete Harvicio namuose, ant Žvėrinės aljejos.

Pereituose metuose Vilniaus Pasteurinėj pasiutusiu szunų ir vilkų sukandiotų gydinczių gydėsi 114 žmonių, iz kurių 28 ligoniai buvo gydyti D-ro Orlovskio visai be jokio užmokecio.

23 d. lapkriczio prasidėjo sudijimas antru karto Vilniaus apskriczio sude žydo barzdasukcio Blondoso už norą papjauti krikszcionę tarnaitę Grudzinskaitę. Kokį sudas antru kurtu izsadvė nusprendimą, dar nežinome. Pirmoje provoje sudas rado Blonde-są kalta, tik bausmę uždėjo neatsakanczių, todėl Peterburgo senats priszakė provą perkratinti iz naujo.

Vilniaus prieszimo ir teipioris mokykla priesz naujus metus, savo ruomuose, perengia parodą abrozų buvusios jos mokint nių.

Iz Vilniaus gub.

Per sanvartę nuo 28 spalio iki 5 d. lapkriczio, Vilniaus gubernijoj buvo apsirgimų visokios limpacijos ligoms: Vilniuje: szlakuočoms szilinėms apsigro 2, pilvitiems 21, rože 3, kraujinėms 3, tymais 12, rauplėms 2, diffteritu 2, siberizsku maru 2.

Paviečiuose apsirgimų buvo: pilvėms szilinėms apsigro: Aszmenų pav., kaime Vaszkeluose 8, kaime Rypkuose 7, numirė 1. Rauplėms, ant stacijos Vileikos apsigro 3; Lydos pav., kaime Repnikuose apsigro 3, numirė 1. Kraujinėms apsigro 2 geležinkelio sargai.

Popierios dirbtuvės Verkuose, netoli Vilniaus, darbininkas ukiniškas kaimo Gulbinų, lietuvys Czernis, pakizso ranką po masiną, kuri jam nutraukė ranką.

Per sanvartę nuo 14 — 21 d. spalio ragų ir snukio ligoms apsigro naminių galvijų: Aszmenų pavietijj ragoty galvijų apsigro 275, avių 51, kiaulių 70.

Vilniaus girių apszugojimo komitetas uždraudė kirsti medžius privatizskos mokyklų, uoliaikomų Gusearenko, lankė 129 mokitinių; iki užbaigimo metų mokyklų pasliko 113 mokitinių. Pagal luomas mokitinių skirstėsi: vaikų miosczių buvo 83, prekėjų 11, bajorų 10, ukianinkų 3, urėdninkų 3 svetimų pavaldinių 3. Imant pagal skaitlių sanarių luomų, siszku, kad mažiausias nuosizmis lankanczių mokyklų buvo ukianinkų vaikų, nors ukianinkai Lietuvoj tvėria 2 viso gyventojų skaitlius. Pagal tikėjimą mokitinių buvo: staiczių 7, katalikų 16, luterionų 2, žydų 88. Mokitųjų, izsienius užlaikytųjų mokyklis ir inspektorių, buvo 15.

Pereituose metuose privatizską prekystos mokyklą, uoliaikomą Gusearenko, lankė 129 mokitinių; iki užbaigimo metų mokyklų pasliko 113 mokitinių. Pagal luomas mokitinių skirstėsi: vaikų miosczių buvo 83, prekėjų 11, bajorų 10, ukianinkų 3, urėdninkų 3 svetimų pavaldinių 3. Imant pagal skaitlių sanarių luomų, siszku, kad mažiausias nuosizmis lankanczių mokyklų buvo ukianinkų vaikų, nors ukianinkai Lietuvoj tvėria 2 viso gyventojų skaitlius. Pagal tikėjimą mokitinių buvo: staiczių 7, katalikų 16, luterionų 2, žydų 88. Mokitųjų, izsienius užlaikytųjų mokyklis ir inspektorių, buvo 15.

Iz Radoszkovicų, Vilniaus gub.

Szitos aplinkinėse snigty pradėjo 1 d. lapkriczio. Priesz tai per visą dioną lijo, todėl sniegas uždengė szlapį žemę. Ukianinkai sako, kad tai gerai esą rugiams.

Szimet perkupcziai noriai perkalius ir šėmenis. Rogių ne daug reikalauja, bet ir jų prekės szimet geresnės negu pernai. Už pud rugių moka 65 kap., avių 70-75 kap., szieno 30-35 kap.

Žiema.

Žiema prasidėjo Lietuvoj nuo 8 d. lapkriczio, taigi vėliau negu kitais metais, 8 d. lapkriczio snigo aplinkinėse Grodno ir Vilniaus, bet kad szalezio ne buvo, tai sniegas tirpo, tik ant rytjaus uosto szaltesnis oras. Aplinkinėse Rygos snigty pradėjo teipogi 8 d. lapkriczio, bet čia ir oras buvo szaltesnis, todėl sniegas laikosi. Žmonės visuose pajuriuose važinėja jau su ro-gėmis.

Vėl sunkina gabenimą rasytų Lietuva.

Lenkizskas laikrasztis „Przeglad Wschepolski“ paduoda apie naujus apszunkimus maskolizskų valdybių, izsduotus priesz visokius dukuotus dalykus atei-nanczius iz užrubečij. Austrijoj randas net pagarsino, ant visų žinių, tulus naujai izsduotus Maskolijos paczo padavadyjimus. Vienu iz tokių apszunkimų yra—uždraudimas dėti su laiszkais ir uždarytas gramatos kokius nors dukuotus daiktus. Dabar be abejonės maskolizskos valdžios ant rubečiaus pradės perliurinėti ateinanczius iz užrubečij laiszkus. Pradėjo grafinai kaipo cenzuros užgintus pirma daleistus net žemdariziskus lenkizskus laikraszczius.

Iz Kauno.

Kaune susitvėrė kliabas apszėvėti žmonių arba teip vadina mas inteligencizskas kliabas. Įstatai juo jau likosi augstesnių valdžijų užtvirtinti.

Aplinkinėse Kauno 16 d. lapkriczio gerai pasnigo ir užstojo rogį keliai. Dabar jau Lietuvoj tikra žiema.

Iz Prusų Lietuvos.

Prusų Lietuvoj szalezio užstojo nuo 13 d. lapkriczio. Pirmas sniegas buvo 13 d. lapkriczio.

Kaime Szutleif, netoli Klaipe-dos, ant vieno kiemo rado kuo lietuvio žygo Padago. Galva juo buvo visa utruiszkinta, szale kuno gulėjo kniupelis ir szakė; matyt jį užmušė koki prieszai. Kaipuo nušėvėtas suzastavo žvejų bernų Maciutė, ber ar jis yra užmušė, nežinia.

Lietuvių kandidatais is, Tiflės ir Pakalės paviezių Prusų karalystės seimą pastatyti: p. Sausis is Rokaiczių ir p. Maculius is Mickų. Rinkimai atsisus ir Ragaines pavietijj, bet čia Lietu-

vai, netikėdami laimėti, rodosi, savo kandidato ne pastatė. Kaip kitu se Prusų krasztuose, teip ir Prusų Lietuvoj su darbais eina prastai. Čia didesnių fabriky yra mažai, daugiausiai yra lentų pjovinczių; dabar ir jose darbai pasiliovė. Todėl daug žmonių ne turi darbo.

Labgavos aplinkinėse prasidėjo stintų žvejonė. Stintų daug prigaudė, bet kad jos kudis ir ant dirbimo trono netinka, tai deda jas į baczkas ir gabena į Maskolizską Lietuvą.

Per Eidkunas spalnio mėnesij iz maskolizskos Lietuvos izga-beno į Prusus 940000 žsų. Tepliaivoje siautė ugnis, kuri izs-naikino 11 ukianinkų kluonų su visais szymetinėmis dar ne izskul-tais javais. Ukianinkai savo nuo-trotų ne galės atgauti, kadangi daugumo turiai ne buvo aseku-ruoti. Kaip pasirodė, ugnis už-gimė nuo padegimo, bet padegė-ji iki sziol ne susekė.

Kaime Landau, kasinėdami de-gėsius po gaisrui, laike kurio su-dėgė tvartai ukianinko Goldau, po pamatais sudėgusių tvartų, vos 2 pėdi giliai, rado skeletus keturių žmonių. Tvartai tie pastatyti 20 metų atgal, taigi tie žmonės po tvartų pamatais turėjo but už-kasti vėliaus, nes kasdami pama-tus, butų juos turėjo užtikti.

Kaime Gaideliuose, netoli Szilokarczemo, užsidėgė tvartai ukianinko Nausedo. Kada užgimė gaisras, namieje buvo vien Nausedo pati. Ji užimanė izsgel-bėti užsidėgusiam tvarte šan-cias kiaules, bet jėjus jai į tvartą, užgriuvo lubos ir užkrito izsi-gelbėjimo kelis. Ugniję pračiuvo Nausėdienė.

Kaime Abbau, 22 metų ukianinkas K., susipykęs su savo pacia, izs piktumo sudėjo į kravą mokerizkus drabužius ir juos pade-gė, stengėsi savo pacia į ugnį įstumti. Antstumiama į ugnį mokerizskės riksmo subūgo kaimynai ir jį nuo įdukusio vyro pik-tumo izsgelbėjo. Kada jis izsgelbėjo, drabužiai jos buvo jau užsidėgę.

Nusizūdė Lietuvis.

Ant Maskvos—Kijevo geležinkelio, izbėgus traukui nuo stacijos Worozba, vienas izst pasiaiczių treiczių kliasos izsėjo iz va-gono ant platformos ir nuo jos, galva žemyn, szoko tiesiog po-trukio ramsis. Sustabdė traukį. Ant szėnių rado negyvy patūdį: galva ir desinė ranka buvo su visu nupjauta. Patūdžiū pasilik-rodė ukianinkas Vilniaus gubernijos, lietuvys Martinas Tomkus, 38 metų amžiaus. Kokios prie-žastys privedė jį prie patludymo, to nieks ne žino.

Maskolizskoj kalboj izsėjo apie Lietuvą didelė knyga, paraszta Leppo, p. a.: Vetykoje kniazestvo litovskobe szvremia ot zakluczenija luh-linskioj unli do smerti Stefana Batorija (1569 — 1589). Knyga kasztuoja 5 rubl.

Iz Szkotijos.

28 d. rugsėjo „Szviesos Dr-ė“ laikė mitingą Masonic Halėj, Bell-shille. Po perškaitymų jeigu ir izseigty, nutarta: 1) Užmokėti redakcijoms už szuos metus už laikraszczius: „Varpu“ už 6 egz., „Ukianinkui“ su „Naujiecoms“ už 27 egz., „Lietuvai“ už 8 egz., „Vie-nybei Lietuvininkų“ už 7 egz. 2) Užrašyti „Lietuvio“ 3 egz. (jau ne izseina. Red.); 3) Virszinin-kui Dr-ė, kuris dalino knygąs Dr-ėj norintiesiems skaityti, nuo 30 d. kovo 1900m. iki 28 d. rugsėjo 1901 m.; per tą laiką buvo parengti baliai, ant balių knygos buvo dalinamos dovanai ir parduodamas, bet jos ne buvo Dr-ės savaszia, tik jos virszinin-ko; nutarta todėl jas szjmet paim-ti į Dr-ės fondą, užmokėti jų vertę pagal rokundas ir prekes paduo-tas kataloguose. Kadangi ant mityno kuopos nesuvežė knygų, tai nutarta ant 5d. spalio suva-žuoti į Wishow, kur yra Dr-ės knygynas, izrinktiems kuopų

ir surinkti, kur galės knygas. Ant paskirtos dienos suvažiavo 14 vyrų, kurie surasė knygąs. Paskui kuopų delegatų surinko sanarių menesinį moke-tį. Užmokėta už knygas £410.0. Pradėjus mokėt už Amerikos laikraszczius, pasirodė, ne vieno-dumas, tai susirinkę delegatai nu-tarė siųsti po tridesimtis sziljngų (£1. 10. 0) ir užklausti, ar teiks damokėt; paprasztį, kad szilygintų vieniems laikraszczių abonementams prenumeratą szilyg naujų metų, o pradėt metus nuo 1902m.

Po visų izsmokeszių kasoje liko £9. 17 st., kuriuos, pagal sanarių nutarimą, draugystė turi į banką padėt, paliekant kasieriui mažiau vieno szvaro ant bėgenczių reikalų, t. y. 17 sziljngų. Bet banko pareikalavo įstatymų spaudintų žino-ma, anglizskoj kalboj, todėl pi-nigai tapo padėti ant dviejų sa-narių vardo.

Užbaigus viską, susirinkę kal-bėjo apie bėgenczius reikalus. Visi džiaugėsi, kad Szkotijoj pirmą kartą atsiuvo susirinkimas tykiai, be barnių, rėksmų [apsisvietus žmonėms labiau, tokių bus vis daugiau]. Paskui buvo pasikalbėjimas apie laikraszczius. Vienas iz susirinkusių aizszino, kad „Ukianinkas“ žmonėms patinka todėl, kad teisingai raszo apie atsitikimus Lietuvoj. Paskui pasakojo kitas apie teisingu korrespondencijos nr. 13 „Kataliko“, kurioje korrespondentas raszė apie neva paleistuvystes Graizszkaucziutes, tuom tarpu tasi korrespondentas pats norėjo vesti tą merginą, o kad už jo neįėjo, izsavarė per duris, tai jisai, turėdamas revolue-rį, pradėjo szauzdyti. Ant szuvių balso subėgo policija, nuvedė į szaltąjį ir tas vyrui kazztavo apie £5 szvarai. Korrespondentas todėl perstatė merginą paleistuve tik turėdamas asabizską piktumą. Reszant apie merginą, reikėjo ir apie savo dorę ir gračius darbus ne tylėt.

Nr. 26 „Žvaigždė“ apraszė Carin'o pikniką ir „Szviesos Dr-ės“ balių. Pikniką izsazg-zstino, nors ant jo tiesiog lupu už kiekvieną daigtą, o pašon nuo balių „Szviesos Dr-ė“.

Jeigu suligysimė pikniką, ku-rį surengė kunigas Vaitis (visda-ga girti) su savo dviem sėbrais, su balium „Szviesos Dr-ė“, tai pama-tysime, kame katrie meluoja. Pikniko rengėjai vadina savę gerais žmonėmis, szventais katalikais, o jie pavadė pardavinėjimą visko svetimatucziams. Muzika ir buvo svetima, pasisamdė 3 policomonus; dūdiu, apsiastė savę policija, emėnu anglijonų divident, o lietuvius skuto. „Szviesos Draugystė“ turėjo visus savo žmonis ir muzika buvo iz musų žmonių, kuri griežė mums su-prantamus szokus. Nors mes pavadinoti maskolizskais, bedievais, pez-tukais, o szviejie gerails lietuviais, geidžiančiais žmonėms lobo, giriasi, kad daro lietuviams pasiinksimimą, de dėl pelno. Argi čia teisybė? Ir leidžia toki rasytį į szvietį, ant izsneki-mo žmonių ir jų laikraszczių tokius niekus tarpinti. Kas matė 12 vyrų vedant į szaltąjį? Turbut tik vienas knygų laikraszczių korrespondentas? Jeigu buvo maskolizska knyga, tam nieko upytizsko nėra, nes Dr-ės knygyne yra knygos lygi lietuvizskoj, kaip ir kitokiose kalbose. Susipezuzių Dr-ėj polij-cija nevedė, tik izsmetė per duris. Ant pikniko policija buvo; o anglijonai susiriojo, tik ne lietuviai. Mes už kelis pezstukus likome visi pezstutais, netikėliai, maskolizskais krikszcionizsko laikraszcziuo apszaukti, o kunigo partija ir szgiedien gali tiesiog į dangų keliauti. Kamgi ta saugrystė, kamgi čia meluoti! Visa priezastia yra tokią, kad „Szviesos Dr-ė“ ne sutikiama su kunigo lupimu, kuris vertė mokėt kiekvieną po 2.6 penas kas trys mėnesiai, o kartais ir daugiau nulupo; kad rezto ne duoda tai ir 10 sziljngų; kad Draugystės sanariai priesizinsai kunigo sznipinėjimams po namus, kadangi krėtimas votin-kių svetimuose namuose visai ne izsrodo kunjizską darbą.

Buvę ant susirinkimo.

Isz Amerikos.

Saliuna dauzytoja neteko vyro.
KANAS CITY, Mo. Garsi saliuu naikintoja, Clara Nation, sugrižo čia isz savo kelionių ir tuojan likosi paszauka į sudą. Mat jos vyras atsiszaukė į sudą, prazydama perskirimu su teip neramia paczia. Sudas jo prazymą iszpildė ir Clara Nation ne teko vyro; gali dabar pusi jieszkoti kito.

Nelaimė kastyne.
CONNELLSVILLE, Pa. Lambert kastyne, netoli Masontown, besileidžiant 8 darbininkams į szaftą, nutruko vivė leidimosi prietaisais ir visi joje buvę darbininkai nupuolė nu. 700 pėdų ir teip apsiklė, kad nė vienas ne galės iszgyti. Du isz jų buvo amerikoni, o zesi slovakai. Tris darbininkus isztraukė isz uolos mirzstancijos, kitus gi nugalėno į lignonbutį, bet nėra vil ties, kad nors vienas isz jų galėtų iszgyti.

Paskendo garlavis.
SAN FRANCISCO, CAL. Prie jėli mo į San Francisco jurių koją susmūzė du garlavis. Vienas isz jų perskilo pusiau ir paskendo. Prie to keturios ypato prigrėd. Apkultų paszarių ir garlaviu tarnų yra 20 ypatų, teip kurių y ra ir mirtinai sužeisti.

Nori gelbėti arkso jieszkotojus.
GRJANTAN, Cape Nome, Alaskoj, garlaviniai su 115 aukso jieszkotojų, priezais Monaslaską susidaužė garlavis. Žmonės nuo jo iszilpo ant kranto, bet kenzia labai didelį badą. Amerikos randas siunczia į tuos kraztus garlavių McCulloch gelbėti minetus aukso jieszkotojus, nes jie pavasario ne sulaukė, visi iszmirtę nuo bado ir zalezio.

Sudege vaikas.
STOURX CITY, Iowa. Gyvenanti netoli Correllville fermerienė Meyer, ant susizdydmo 5 mėnesių vaiko, sovnytojusi jį į vyatikus, padėjo ant pečiaus, o pati nuejo į kiti kambarį. Tuom tarpu vystikl užsidėgė ir kol motina atbėgo, vaikas teip apdegė, kad į porą minučių pasimirė.

Suarezstavo už neprilankumą prezidentui.
PHILADELPHIA, Pa. Gyvenantis čia amatininkas, vokietys Mueller, likosi suareztuotas už neprilankumą dabartiniam prezidentui. Apkandę jį gietas To bin, kuriai tvirtina, jog Mueller vienam galiune isz tars, kad priderėjo nusauti ne McKinley bet Rooseveltą.

Susirinkimas ant buru naados.
DETROIT, Mich. Prieitos nedėlios dienų buvo čia parengtas didelis susirinkimas ant iszreškimo pritarimo kariaujančiams už laisvę savo krazio burams. Ant susirinkimo buvo 4000 žmonių.

Skrynioj atkako in Amerika.
NEW YORK. Atkako čia Hamburgo garlavis „Palatia“. Laive tarnai, kraudami tavorus isz laivo, isz vienos skrynios iszgrido žmogaus balsą. Atidarius skrynias, joje buvo pusgyvis žmogus, kuris visą kelionę isz Hamburgo atliko skrynioj. Szale jo buvo butelis degtinės ir duonos trupiniai. Nugabeno jį į lignonbutį, bet daktari abejoja, kad jis galėtų iszgyti, kadangi jis, dėl stokos vandens ir maisto, laike kelionės labai apsilpo.

Reikalavimai izdo ministerijos.
WASHINGTON, D. C. Naujai susirinkusiam kongresui izdo ministeris suteikė reikalavimus rando ant ateinančių metų (Amerikoj savo rukoduse randas skaito metus nuo 30 d. berželio). Izdo ministeris reikalauja ant ateinančių metų ant rando reikalų \$ 61082768 arba ant 16 milijonų doliarų daugiau nega szjnet. Ant karės reikalų ministeris reikalauja \$ 161920101, o ant karizkos laivynės \$100701122, taigi daugiau negu koks nors kitas krazstas ant svieto, iszėmus vien Anglijos, vedancijos dabar karę su burais.

Augszciausio sudo nusprendimas.
WASHINGTON, D. C. Augszciausis Savienųjų Valstijų sudas nusprendė Amerikos randą sugrąžinimo atgal prekėjų Pepke muitų jo užmokėtu nuo pargabentų nuo Filipinų salų tavorų. Rods multus iszgrė Savienųjų Valstijų kongresas, bet to iszgyrimo sudas ne pripažino už užtenkantį. Jeigu Filipinų salos pasato Savienųjų Valstijų valdyboms, tai nuo jų tavorų, gabamų į metropoliją, ne galima imti nė jokų muitų.

Nupuole nuo tilto.

WARSAW, IND. Vaziuojant isz bažnyčios peritos nedėlios vakare prigrė upelį Graffy Creek mergina Ch'oe Kuhn, o jos draugė, Jesse Grady, sunkiai apsiklė. Mat tittas tuo atidarytas, o gilianti toj vietoj upelį darbininkai atidarytą tiltą ne atvėrė. Bugy su minėtoms merginoms tam toj užvažiavo ant tilto ir nupuolė nuo 20 pėdų į upelį.

Baisi nelaimė.

ANT WABASH geležinkelio, netoli stacijos Seneca, Mich., susimūzė bėgantys į vakarus didelės velkamas dviejų maszinų vežan tis emigrantus trukis su bėgančiu į rytus paszaieniu. Vios trys maszinos ir szezi emigrantų prikimszti vagonai susdaužė. Kiek prie to susimūzimo likosi užmūszti ant vietos žmonių, tikrai nezinia, tiek žinia, kad tuose vagonuose vaziavo 100—200 ateičių, daugiausiai italijonų. Susidauziusių vagonų gruvėsiai užsidėgė ir po jais gulinti gyvi žmonės sudegė. Skaitlių pradžusų prie to susimūzimo žmonių paduoda ant 80; gal jų buvo isz tikro dar daugiau; sužeistų yra apie 100, isz kurių daugelis turės mirti. Teip didelės nelaimės ant geležinkelio jau seniai Amerikoj nebuvė.

Nelaimės ant geležinkelio.
ANDERSON, IND. Ulycinis karas, kuriame sedėjo 25 darbininkai stiklo dirbtuvių, susimūzė su vežimu vežančiu anglis. Prie to visi 25 darbininkai likosi lengviau ar sunkiau sužeisti.

Syracuse, N. Y. Netoli Tulley stacijos, ant Delavare, Lac kavanna & Western geležinkelio susimūzė spazaijerinis trukis su tavoriniu. Prie to 12 žmonių likosi sunkiai sužeisti.

Gaisrai.

NEW YORK. Sudegė čia, ant 9 ir East River str., Uptegrove & Bros dirbtuvės. Blėdį ugnies padarytą skaito ant vieno milijono doliarų.

BROOKLYN, N. Y. Sudegė čia dirbtuvės National Enameling and Stamping Co. Blėdį ugnies padarytą skaito ant pusės milijono doliarų. Ugnyje pražuvo ir vienas dirbtuvių sargas.

Ant stacijos Gwyre, netoli Altona, Pa., gyvenime geležinkelio darbininko Burko užimė gaisras. Ugnyje pražuvo Burko pati ir ketvertas vaikų, patasai gi Burk pajunginai apdegė.

WOONSOCKET, N. J. Sudegė čia Claira River Mills. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 100000 dol.

OMAHA, NEBR. Sudegė čia krautuvės Creamery Package Mfg Co. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 100000 dol.

Explozijos.

DETROIT, Mich. Dirbtuvėse Penberty Injector Co., ant kertės Brooklyn ir Abbat str., atsitikė baisi eksplozija, kurios visa dirbtuvių trioba likosi sugriauta. Laike eksplozijos dirbtuvėse buvo 83 darbininkai. Isz jų 26 likosi ant vietos užmūszti, o 24 sunkiai sužeisti.

WELLSVILLE, N. Y. Netoli nuo čia, ant Price farmos, eksploziodavo garinis kablus. Prie to dvi ypatos likosi ant vietos užmūsztos.

Isz darbo lauko.

TERRE HAUTE, IND. 150 darbininkų American Car and Foundry Co. pakėlė sztraiką.

SHARON, Pa. Valley Mack Bar geležies dirbtuvėse, kuriose nuo seniai ne dirbo, prasidėjo darbai.

OAKMONT, Pa. Pasibaigė taisymai czianyszkioziose Scaife & Sons dirbtuvėse ir jose pradėjo jau dirbti.

NEW CASTLE, Pa. Pennsylvan & Engineering Co. pirkio čia 49 akrus žemės ir parengs ant jos naujas dirbtuves.

MORANTOWN, Pa. Unija palipė czianyszkioziam stiklo dirbtuvių darbininkams pakelti sztraiką.

RIVERVIEW, Pa. Straikas kalmakasi Nelson Hicks Coal Co. pasibaigė. 200 darbininkų sugrižo prie darbo.

HUNTINGTON, W. Va. Pittsburgo kapitalistai pirkio Wayne

pavietyje 20000 akrų žemės su anglimis ir atidarys kelias naujas kastynes.

SPRINGFIELD, ILL. Su sztraikavo čia 250 darbininkų Sattley Plow Co. Darbininkai reikalauja pripažinimo unijos.

MR. VERNON, OH. Coxeyo plieno dirbtuvėse baigia rengti. Jo se prasidės darbai nuo ateinančių naujų metų.

MUNCIE, IND. Dirbtuvėse Midland Steel Co., kuriose nuo peritos vasaros nedirbo, prasidės neūdžio darbai.

MIDDLAND, ONT. Dirbtuvėse Algoma Steel Co. prasidės darbai nuo ateinančių naujų metų.

NEW HAVEN, CON. Sztraikas szėnių nu-tatytojų ant New York, New Haven & Hartford geležinkelio pasibaigė.

ALLQUIPPA, Pa. Naujose dirbtuvėse Kidd Bros & Burger Steel Co. prasidės darbai nuo ateinančių naujų metų.

MOUND-VILLE, W. V. Rabel Mfg. Co. stato čia naujas dirbtuves, kuriose ras darbą 150 darbininkų.

WHEELING, W. Va. Visose czianyszkioziose dirbtuvėse szziom kartų darbi eina gerai. Kaip kokios dirbtuvės skundžiasi ant stokos darbininkų.

PHILADELPHIA, Pa. Darbai czianyszkioziose skurį iszdirbinyziose čia silpnai, užtai lokomotivų dirbtuvėse dirba per dienas raktis.

MIRONTOWN, Pa. Oliver Snyder Steel Co. pirkio netoli szito miesto 212 akrų žemės su anglimis, ant kurios parengs kastynes ir kokso peciuos.

NEW YORK. Stūvėjai moterizkų drabužių rengia čia vėl sztraiką ant iszkovojimo geresnių ilgyg. Unijos sekretorius Salomon sako, jog sztraike dalyvaus 45000 darbininkų.

EAST LIVERPOOL, OH. Su sztraikavo čia barzdauskuozų parbininkai. Jie atsaisko targaui pas barzdauskuozus, bet ketina valkszeioti po namus ir eskuti žmones.

WASHINGTON, D. C. Laivynės ministerija pakėlė slugs molių, kalvių, katiliorų ir maszinių dirbančių laivų varstosese Baltimore, Wilmingtone ir Philadelphijoj.

WASHINGTON, Pa. Sujungtos pajėgos visų Amerikos stiklo kompanijų bus čia parengtos dirbtuvės dirbimui visokių reikalingų prie dirbimo stiklo maszinų ir jozgių.

BEAVER FALLS, Pa. Pittsburg Seamless Tube Co. įveda savo czianyszkioziose dirbtuvėse naują būdą pudų dirbimo, prie kurio užteks pusės dabar dirbančių darbininkų.

MONCTON, N. B. Varstosese ir dirbtuvėse Inter Colonial Railway, prigulinciozose randai, nuo ateinančių naujų metų pakels darbininkų algas. Tose dirbtuvėse dirba 1000 darbininkų.

McKEESPORT, Pa. Dėl susiterzimo vandens upė, turėjo pasiiauti darbai toluse czianyszkioziose dirbtuvėse. Vanduo upę teip auterszta, kad jo ne galima vartoti gariniuose katluose.

PITTSBURG, Pa. Wheatland dirbtuvėse, Continental Iron Co. pasilovė darbai; jose atleka dabar visokius pertaisymus. Fisher Foundry & Machine Co. stato čia naujas dirbtuves; pastatymas jų kasztuos 200000 dol.

DELRAY, MICH. Darbai czianyszkioziose Iron Co. dirbtuvėse čia gana gerai. Renkasi čia dabar darbininkai isz kitų Amerikos krazty. Jeigu jų suvaizius daugiau, negu reikia, szviežiai atkakusiam ne longva bus gauti darbi.

CRESCENT BUTTE, COL. Czianyszkioziose kastyne dirba čia dieng bet uždarbiai ne ataka darbiui. Reikia karus traukti priez kalną 5 arba 6 myl as. Lietuvių čia labai mažai. Jeigu kas ir atvažiuoja, tai padirbes kiek, keliauja kitur longvesnio darbo jieszkoti.

Labek.

Isz Westvilles, Ill.

Ametikoj dabar visur girdėt apie nesutikimus parapijony su prabaszciais ir tai už pinigus.

Rods kunigai stengiasi nuo seniai panaikinti visokias budais ne tik stojancius skriaudžiamų parapijony pusę laikaszciaus, bet ir sumanemus parapijonus, tik mat ir tame ne turi laimės, bandymai isieina ant neausdus vieų kunigų: prova priez „Saulę“ ne pasisekė teip kaip reikia, prova Chicagoj su „Lietuva“ pasisekė kunigams dar ne geriau, ji tik atidarė akis žmonėms. Paskui tu li kunigai stengėsi net pasinaudoti isz žmogudytes ant siundymo Amerikos valdžią ant savo asabizkų priezininkų, bti ir isz to naudės nėra, kadangi ir ant Czolgoz do dar Amerikoj pradeda visi kitaip žiūrėti, jis su lietuviais nieko bendro ne turi. Ant galo ir terp pasčių kunigų atsiranda toki, kurie kunigų mietus į nek pavercia. Padirbas sveitimas patarsas ant atėtimio siuntinio ir paskutinės, per soka takto isz kunigo pusės sikeltos skerdynės Philadelphiajos lietuvizskoj bažnyczioje ne pakels kunigų garbės nors kasin kokio molo griebtisi, ant iszteisinimo tų faktų kunigų laikaszciaus. Toki atsitikimai atidaro nors isz palengvo akis žmonėms ir jie pradeda geriau pažinti savo dvastos plemenis ir nuo jų despotizmo stengiasi iszliuozuoti nors savo kunig ir kieszyn, igu jau ne dvasp. Jeigu dėl kunigų nesupratimo atsitinka tokios skerdynės kaip tai buvo Philadelphiajoj, užtai reikia kaltinti ne tik kunigus, bet ir žmonis padancius kunigui ne vertuose pagyrimo dabuose. Jeigu kunigas ne turėtų neiszmintingų padėtojų jo bloguose darbuose, tai blogai darytė de galėtų.

Ir pas mus užimė nesutikimai su duszų ganytoju. Du metai atgal, kol parapijoni vedė parapijos reikalus ir vedė parapijos kasą, žmonės kunigui buvo geri ir jis žmonėms. Jeigu kunigas ne but jieskverbes už kasos gobe jį ir szjdiel bet viskas gerai ir nesutikimų ne butų buvę. Jeigu visi butų gyne parapijos kasą, jų kunigėlis, kad ir kasin kaip butų norėję, ne butų galėjęs pagriebti savo nagus.

Pasėmę pinigų, isz pradžių ne drįsiai, o paskui vis drįsiau ir smackiau pradėjo niekinti tuos, kurie reikalavo kontrolės parapijos pinigų. Parapijoni pasidabavo dvi partijas: vieni stoji norincioz despotizkai valdyti parapiją kunigų pusej, kiti jam prieszioj. Pra sidėjo skundai pas vyskupą, bet čia paprastai žmonės teisybės randa ir mus parapijos skundų vykuspas ne iszklyvė. 1900 m. parapija iszrinko naują komitetą, kuris kunigui ne patiko ir jis persistatė savo szlininkus, kadangi, girdi, tik jam, kaip stulpiu bažnyczios, vykuspas davė valią valdyti parapiją. Kunigas, laimė, tapo iszrinkti kolektorai, bet ne ilgai jie kolekto, kadangi jie mat visgi galėjo kontroliuoti sukoletuotus pinigų. Kunigas be kolektorių pradėjo pats kolekto, teip kaip Kaminakas Philadelphiajoj, bet žmonės pradėjo ir mėnesinių ne duot. Paskui iszmislyjo tikietus, kaip i teatr, su kuriais žmonės gal jelti į bažnycziją. Prie darų pastatė savo tarnus, žmonės užtai pyko ne ant kunigo, bet ant jo pastatytų bažnyczios durų dabo tojų. Teip traukėsi iki rugšėjo sujų metų. Žmonės plovė mokių ir mažai jųėjo į bažnycziją. Tasyk kunigas užsakė, kad prie durų sargai ne stovės, bet kolekta rinks bažnyczioj. Pirmą nedėdiedį kolekto avo žvėzibys, kiti gi kunigo pritarėjas paėmė sukoletuotus pinigų, ir susikaitęs, susipylė į kieszyn, jų kunigui ne atidavė. Užtai kunigas apskundė savo draugą į Dan villės sudą, bet provą pralose ir kasztus turėjo užmokėti: sudą pripažino, kad paėmęs pinigų yra kasterium, todėl turi ties sukoletuotus pinigų pas save laikyti. Juo toliau, juo didesni ki lo nesutikimai tarp parapijony ir kunigo. Ant galo priez Visus Saventus, ant parapijony skundo, vyskupas atsuntė savo delegatą isztirti nesutikimus musų parapijony. Susirinkus žmonėms į salę, kada vyskupo atsistas delegatas pradėjo klausinėti, tai ant valės buvo daugiau rikamo, kad vyskupas kunigą iszveiktų, negu iszaiszkino tikrų nesutikimų prieaszčių. Kunigas pritarėjų jau visi ne turėjo. Vyskupo delegatas pridėjo viską perstatyti vyskupui, kuris iszduos savo nusprendimą, o iki tam laikui pasakė, kad viskas pasitiktų po renov. Kadangi kolektorai mažai surinkdavo pinigų, tai per Visus Saventus kunigas pats iszėjo kolekto. Priejo visus, priejo prie groty, bet psmatęs ant visų, kietų vyrų, sugrižo algal, tikėdamas gauti kelis desztintukus, ir udlipo ant visų. Vieni davė, kiti ne davė. Ant visų buvo ir buvęs kunigo draugas, o dabar pastojos jo priezru; kada jam kunigas pakizo krepzeiuką, tas atsziaisi atakė, kad ne duos nieko. Kunigas liepė jam iszeiti, bet tas tą palaikė už įteidimą, griebė kunigų už apikaklės. Nors kunigas szaukė: „vyrai, vyrai retavokit“, bet nieks ant „ratunko“ ne atėjo. Ansi vyras buvo drutas, o kunigas menkas kaip spira, to dėl likosi parmusztas ant žemės ir paskui pergalėtojas udlipo ant jo ir kelias prispaudė. Bažnyczioj pakilo armyderis, bobos klykė, o vargamistra, nors szale jo tos musztynės buvo, nėjo kunigo gelbėti. Ant galo koks isz bažnyczios apazios atbėgęs vyras už kojos nuo kunigo nutraukė aną vyrą; kitiap nešina kas butų atsitikę. Nors ne galima pagirti kunigų pasielg mo, bet ne galima girti ir pakeltų bažnyczioj musztynių dėl asabizsko piktumo. Kokia ten airisė, užlipusi ant visų, nusivėdė kuniga žemyn. Pabaigęs miksis, padėjo, jau jam krutung samankė. Ano vyro vienas ne skundė; turbat pabugo, kad ne reiktų vėl kasztus užmokėti. Kiti nedėdien per pa moką atsiseikino su Westville ir pasakė, jog vyskupas čia atsziaisi kitą kunigą, bet ne pasakė koki. Dabar airiszių kunigas isz Danvilles nedelioms atlaiko miksis; kun. Ambroz-vyce: jau daugiau ne pasirodo Westville; girdėt jį iszkeli į Spring Valley.

Isz Rochester, N. Y.

Lietuvių yra čia diktokas bu relis, bet apszviestens ir norincioz apszviestis yra mažai, skiatancioz lietuvizskis laikaszciaus ir knygas yra labai mažai. Mat dėl stokos lietuvizskų merginų daugumas lietuvų opeivėdų su lenkėms, o tos, žinoma, lietuvizskų laikaszciaus nemėgsta namieje, draudžia juos skityti ir savo vyrams.

Čia daug žydų nuo Kalvarijos ir Vilkavizkio, kurie nuo lietuvų moka pskutini centą ant nereikalingų tavorų iszviloti — tai paskui jau užsirasztyti laikaszį arba paristraukti knyguozų nėra už kę. Žydai, žinoma, nekenczia apszviesties, kadangi toki galėtų čia lietuv szkus biznius parengti. Dabar čia vieszpataujia žydai, renka sau ir pagelbininkus ir darbininkus, labiausiai mėgsta lietuvius. Ant farmos dirbantiems duoda ant dienos rublį ir oškos suri, o moterims duoda du timpi, silke ir cibulį. Jis žinoma, kiti už tokių algų nedirbs, lietuviai gi ir to užtenka.

A. M.

Isz Delray, Mich.

Delray, Mich., nors yra dar labai jaunutis miestelis: 1893 m. buvo čia tik balos ir apie 10 butelių, yra didelis geležinis fabrikas, Sodos fabrikas („Silva Process Co.“) kuriame dirba apie taktantais penki szimtai žmonių. Keturius drānsius dirbtuvės, 2 kljū ir viena dideli popieros dirbtuvė. Man čia atkakus antra kartą 1899 m. gyveno ir keletas lietuvų katilų: o sziaip čia gyvena daugiausiai vokietziai. Yra ir daug lietuvių isz Prūsų Lietuvos, bet tie jau suvokieję, nenori prisipažinti, lietuviai esp.

Cia man begyvoant, ant antro meto dar daugiau lietuvių atvažiuo ir tokiu būdu susitaisė geras burelis lietuvų musų brolijų, jau pradėjome mislyti apie tautizskus darbus. Per raginimus geresnių tautiečių likosi čia suverta Kuopa Tervynės Mylėtojų Draug. Susivienijimo Kuopa; paskui susitvėrė knygynas Dros. J. Szlupo. Knygne szjgidėn yra jau 150 expmptorių visokios įtalpos adparliu knygų. Lietuviai gyvenanti netoli mane kaimelyj Woodmere buvo suvertę tautizską pagelbi, ne draugystę po vardu S. Vienoto, bet kaip gyrdėjome, tai jau baigia nykti, kaip kamparas be pi pirių. Yra čia daug lietuvių norincioz kunigo, kad isz kur nors atsilaukų, ne čia apilinkinėsi nėra niekur mokancioz lietuvizskai. Mat szziom tarpu, nešant čia kunigo, visi gyvename sutikime. Ar teip but ir parszviestas kuniga, nešina, kitur mat, drauge su kunigų steina nesutikimai ir valdai tarp lietuvių.

K. Gediminas.

Isz Philadelphiajos, Pa.

Neseniai čia kunigo tarnai nutarė trepis nuo 3 augsto tei

posgi kunigo tarnų. Mat kunigai niai per visą dieną maukė raugę ir teip apkvilino protą, kad ne šinodami ką daro, nustumė tro pais savo draugą. Tus teip baisesi apsiklė, kad pusgyvį nugabeno į lignonbutį. Maža yra vil tas, kad jis galėtų iszgyti.

16 d. lapkricio čia pasimirė geras tautietis, visų lietuvių guodojumas, Antanas Macziulis, kapitonas kareiviskos draugystės Olgerdo Uzarų. Velioni turėjo 40 metų. Paėjo isz Roseinų pav. Szmaikazių valszeiaus. Paliko pacz pą 4 vaikuzes. Prigulėjo į tris draugystes: į Szvento Antano, Olgerdo Uzarų ir į Dr-ę D. L. K. Vytauto. 17 d. lapkricio, su didėlėmis iszkimėms likosi palaidotas ant szv. Kryžiaus kapinių. Laidotuvis dalyvavo visos trys draugystės, į kurias velionis prigulėjo. Kunų nulydėjo į lenkizską bažnyczą szv. Stanislovo, kadangi mat musizkiai kunigai, tunkanti isz lie uvių sunkiai už dirbių pinigų, vis suatiducančios jiems dievieskos garbės, vadins bedieviais. Kunų lydėjo apie 300 draugystęto szanari, o paraziunio draugų apie du szimtai. P. simirė jis su szv. sakramentais, todėl likosi gražiai, kateliskizskai palaidotas.

Visoms draugystėms ir paszalinams už dalyvavimą laidotuvis musų draugo sudedame szirdinga padėlavonę.

Sekr. szv. Antano Dr-ės, K. Unika.

Isz Elizabeth, N. J.

Czianyszkė 3 Susivienijimo Kuopa 24 d. lapkricio alaikė susirinkimą, ant kurio buvo ir prkalbos. Kalbėtojai buvo isz Brooklyn, Newarko ir Philadelphiajos. Daugiausiai kalbėjo apie darbininkų ir Susivienijimo reikalus. Žmonių į salę susirinko kiet, kiek tik galėjo patipti. Po prakalbų padarė kolekta ant naudos kankintinių; surinko isz viso 2 dol. ir 3 c. Laike to susirinkimo prieaszė keli nauji samariai; dabar prie musų kuopos priguli 35 samariai. Reikia dabar tik dirbti, o darbas atgabės svarbius vaisius.

Kuop s Samarys.

Isz Waukegan, Wis.

Iki szio terp czianyszkiozų lietuvių buvo ramu, apsidavo be pestynių. Atkako čia vienog trys pesztukai isz Philadelphiajos ir ramumas isznyko. Isz pradžių, valkszeiotami ulyczionis, metydami su akmenimis į einancius žmonis ir tas ilgai sekėsi. 10 d. lapkricio užpuolė jie ant Antano Pakrevicziaus ir turbat norėjo užmušti; nors jį skaudžiausi su muszė, bet liko-i policijantį iszgautyti ir nugabenti į cypę, kur turėjo hausę užimokėti.

Užmanymas.

Sutvėrkime „Lietuvizskų Moklo D-ę“, iszrinkime tos D-tes Komitetą ir tarp kitų, pavestiki jam organizacijų tautizsko Mozejus ir tarū. Knygyno. Iszpaspamyti žmogų, kuris yra laisvesnis nuo užsiemimų ir jis suraszys turtą, atlikusį buvusio Lietuvizsko skryiaus ant Paryžiaus perodos. Tokiam žmogui reiktų užmokėti mažiausia 45 Mk. Tai nebutų užmokėstis, bet ušlaikymas žmogus per mėnesį. Žnoma, svetima žmogų ir neiszmantų jileisai negalima. Geiansia butų pavest tą reikalą Varpo sekretoriui, o jį atliks arba pati arba pasamds tam tikrus žmones. Kadangi tas reikalas nesiremia ant patriotizmo, bet ir ant pinigų, o kadangi tie pinigai turėtų eiti isz Barodos Kasos, dėl to reikals turėtų eiti po visuo-menės akių ir kontrole, reikalings butų atsikaitos dėlei atliktų darbų sr iszleisty pinigų. Arty-mausis kontrole parankiausia butų pavest L. Moklo Dr-stei, arba, geriausias sakant, jos komitetui.

Komitetas toks turėtų aprinkti tvirtą vietą Muzėjui, turėtų apszvasty padėjamą juridizską tokiu Muzėjus Prusuose, esustatyti planą iszstatymo knygu, forap szjgi, etc. Tokia Dr-stė, ir rengus Muzijų, galėtų rupintis apie padidinimį kolekciijos etnografskų daigtų, galėtų ukvesti prie darbo tam tikrus žmones, žodžiu sakant, jį galėtų valdyti likusį nuo parodos turtą ir rupintis apie prigulinti to turtu sunudojimą. Ak ir dabar yra aprinkta vie ta daigtams ir užima atskirį kambarį, bet kambarys yra labai mažas, ir galėtų vos sutalpinti knygas, apie sutalpinimą kitokių daigtų negali būti nė kalbos.

Kaip čia viekt įrengti, tai privalo raptinis ne vieną galva, ne

viens žmogus. Žinoma, daugiausia prigulės nuo lietuvių gyvenančių Europoje, bet prie to darbo, ypatingai prie apszvastyto organizacijos ir kitų klausymų turėtų prisidėti ir amerikiečiai. Vieni isz pamatinių punktų „L. M. Dr-stės“ turėtų but ne iszkiasimas į praktizsko gyvenimo klausymus t. y. į klausymus ustikėjimo ir politikos. Grynas mokslas, rimtas tyrinėjimas turėtų buti vyriausiu Dr-stės rūpesčiu. „L. M. D.“, neiszkidama į praktizsko gyvenimo klausymus gali igyti didesnę popularizskumą ir igyti tvirtą pamatą savo ugiui. Nors ir jį negalėtų but visai legalizska atyso maskolių valdžios, tai viegi jį negalėtų but teip neapkenziama maskolių valdžios, kaip organizacijos, turincios asiskų politizską pabudį. Dėlto galima tikėtis, kad prie jos prisidėtų viens kiti isz Didžiosios Lietuvos, jeigu ne officializskai, tai bent slapsčiai. Be to, tokia Dr-stė galėtų gauti szkiotus, visias aukas pinigais arba daigtais. Sztai, viens kiti turi stį šą surinkęs, bet laikosi pas savę arba paveda tai vckieziams, todėl likosi gražiai, kateliskizskai palaidotas.

Žibėjimas augmenų.

Kad tui augmenys žiba, iszduoda szviesą, tą be abejonės daugelis lietuvių žino, tik nežino nuo ko tas žibėjimas paeina. Tautikaisi girioj žiba grybai, bet vasaros laike, ypacz po ilgų lytų, galima matyti giriose, žinoma naktį, žibancius medžius. Žba ypacz pradėjusių puti medžių kaimienai. Isz tirinėjimo mokanciozii suekė, kad tokiuose atsitikimuose žiba ne pats medis, bet juose prisivelusių mažyčių, neuzmatomų liuosomis akimis grybelių myceljai arba grybinių medegų, kurie pavidale lihaiyczų siulelių isdėd į medį, jį eda ir naikina. Ant žibėjimo vienog reikia tinkamų sanlygų, be kurių, nors medis visas butų ty grybinių siulelių sušėtas, negali žibėti, negali iszduoti szviesos: ant žibėjimo medžio reikia, kad oras butų drėgnas ir kad jame butų oxygėnas (jis liuosame ore yra visada). Drėgnumas reikalingas grybiniams suleliams, nes be jo jie neaugtų, bet iszdidėtų; be drėgnumo tie siuleliai nors ir neapmirtų, negali žibėti, negali iszduoti szviesos, bet ir drėgnumo turi but miero: jeigu jo bus per daug, tai lygiai grybiniai siuleliai kaip ir isz jų iszvisytė maži grybeliai negali žibėti. Jeigu žibancio medžio szmotą patalpinti po stikliniu klizozu, po kuriuom nėra oxygeno, tai žibėjimas tuojas pasiliauja; jis pasiliauja teipogi, jeigu medį laikyti uždarytame raime, kuriame, žinoma, yra oras, tik jis neatinaujina priplaukiančių szviežių isz lauko. Žibėjimas pasimažina, jeigu pasikelia oro sziluma, kadangi mat per tai pasimažina drėgnumas, jis iszgaruoja, pavidale garų pasikelia į orą. Jeigu drėgnumas laikosi vienodas, tai giriose galima patėmyti žibėjimą medžio į paczioj viet toj kas naktį per isztis, sanvaite arba dar ilgiau, žinoma tik naktimis, kadangi dienos szviesą uždengia žibėjimą, todėl dieng jo negalima patėmyti. Jeigu žibancio medžio szmotą pėnėsti į kitą vietą, tai nors naujoje sanlygos butų tos paczios, žibėjimas greitai mažinasi ir ant galo su visuo pasibaigia. Žibėjimo pavanečių medžių negalima prilygti nei prie jokios pažistamos szviesos, jis panėsi į žibėjimą fosforinių bričiukų, žibanciozų po vandeniu: yra tai baltai melsvos parvos szv

77 1307

Yra balsiausis
no. Kada sy-
neumatizkus
veido ir kuno,
ilma ruselia,
gu turi žito-
ais tuojais ir
jums ta pra-
nodingu daik-
u ne at iz-

turejimo pu-
tas pries ma-
901.
zarra

otary Public.

**Medical
Sary**

STATE ir
nimas per
n. »
iki 4 ir nuo 6
nuo 10 iki 12

iki 1800
dymui.

da atkreipsia-
nancali ir far-
noti nacional.

A. I. I.

KNYGES.

KES.

 eip kad jau yra

 ke laikrodėlis.

 so, hunting, as-

 sation. Viena

 ra gryno ardo

 antais pagori-

 as. Pajūta la-

 a ant 25 metu.

 ke \$9.99.

 as ir autali-

 Drueta ir co-

 mationis.

 ja ant 5 metu.

 ot. \$2.98.

 rickas. Tikrai

 laikrodėlis. Au-

 grynas smerti-

 viso amžiaus.

 cassius pardo-

 ke \$4.50.

 ite usienamas

 rygos. Hunting

 frais amerikiz-

 imais. Yra tai

 ke \$6.95.

 valandos, die-

 silto atmainas.

 ne ant visados.

 muchsimais.

 ke \$4.50.

 t parduoda po

 ke \$7.50.

 supracinemas.

 kasima, o jei

 ir pinigais pri-

 ima, ir paduok

 ia isipirk Mo-

 numenty lakre-

 se ar parduosite

 te prie to dy-

 Sabo pradas

 ago, Ill.